

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Mustafa ÇİFTÇİ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ

Siirt Milletvekili

Türkiye genelinde belediyelerin mali yeterlilik durumunu ortaya koyan “Belediye Bütçesi Fazla Veren İller Haritası - 2025 Yeterlilik Analizi”, yerel yönetimlerin gelir-gider dengelerine ilişkin önemli veriler sunmaktadır. Söz konusu çalışmada, belediyelerin mali yeterlilik oranları esas alınmış; gelirlerinin giderlerini karşılayamadığı ve mali yeterlilik oranı %92'nin altında kalan iller kırmızı renk ile gösterilmiştir.

Yayınlanan haritada Siirt ili, bütçe açığı veren ve mali yeterliliği %100 eşiğinin altında kalan 10 il arasında yer almıştır. %100 oranı, bir belediyenin gelir ve giderlerinin dengede olduğunu ifade etmekte olup, bu oranın altına düşülmesi bütçe açığına işaret etmektedir. Siirt'in kırmızı kategoride yer alması, kayyum yönetiminde olan belediye gelirlerinin mevcut harcamaları karşılamakta yetersiz kaldığını açıkça ortaya koymaktadır.

Uzman değerlendirmelerine göre Siirt Belediyesi'nde oluşan bütçe açığının temel nedenleri arasında; sanayi, ticaret ve yüksek vergi geliri sağlayan ekonomik faaliyetlerin sınırlı olması nedeniyle yerel gelir kaynaklarının yetersizliği, merkezi bütçeden aktarılan paylara yüksek düzeyde bağımlılık, artan personel ve hizmet maliyetleri ile altyapı, çevre düzenleme ve sosyal destek projelerine yönelik harcamaların bütçe üzerindeki baskıyı artırması yer almaktadır.

2025 yılı bütçe yeterlilik analizi, Siirt açısından mali yapının güçlendirilmesine yönelik tedbirlerin ivedilikle ele alınması gerektiğini açık biçimde ortaya koymaktadır. Bu nedenle söz

konusu hususların değerlendirilmesi ve gerekli adımların atılması amacıyla bu soruların sorulması zorunlu hale gelmiştir.

Bu bağlamda;

1. Siirt Belediyesi'nin 2026 yılı itibarıyla mali yeterlilik oranı yüzde kaçtır ve bu oran son beş yıl içerisinde nasıl bir seyir izlemiştir?
2. Siirt Belediyesi'nin 2026 yılı bütçesinde toplam gelir ve toplam gider kalemleri nelerdir; bütçe açığının parasal karşılığı ne kadardır?
3. Belediyenin yerel gelir kaynaklarının artırılmasına yönelik son üç yıl içinde hayata geçirilen veya planlanan projeler nelerdir?
4. Siirt Belediyesi bütçesinde personel giderlerinin toplam bütçe içindeki payı yüzde kaçtır ve bu oran benzer nüfusa sahip belediyelerle karşılaştırıldığında hangi düzeydedir?
5. Siirt Belediyesi'nin merkezi bütçeden aldığı payın toplam gelirler içerisindeki oranı nedir ve bu bağımlılığı azaltmaya yönelik bir strateji bulunmakta mıdır?
6. Altyapı, çevre düzenleme ve sosyal destek projeleri kapsamında 2026 yılı için öngörülen harcama tutarı ne kadardır ve bu harcamaların bütçe açığına etkisi nasıl değerlendirilmektedir?
7. Bütçe açığının azaltılması ve mali disiplinin sağlanması amacıyla belediye tarafından alınmış veya alınması planlanan tasarruf ve önceliklendirme tedbirleri nelerdir?